

КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА "ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР" КОНОТОПСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ЕХОЛАЛІЯ ТА ЇЇ ПРОЯВИ У ДІТЕЙ

Ехолалія - автоматичне повторення почутих слів або фраз, яке може бути як частиною нормального розвитку мовлення у дітей раннього віку, так і симптомом різних психічних та неврологічних розладів, аутизму, уражень лобних часток мозку.

✦ Такі висловлювання не завжди свідчать про розуміння змісту сказаного. Вони можуть бути формою комунікації, способом самозаспокоєння або реакцією на емоційні стимули.

✦ Види ехолалії за часом прояву

-негайна (моментальна) ехолалія. Дитина повторює слово чи фразу одразу після того, як її почула.

Приклад: мама каже: «Постав чашку на стіл», - дитина повторює: «Постав чашку на стіл».

-відстрочена ехолалія. Повторення почутих слів відбувається через певний час - хвилини, години або дні. Часто це можуть бути фрази з мультфільмів, пісень чи побутових ситуацій, які дитина використовує в іншому контексті.

✦ Причини виникнення ехолалії:

-нормальний розвиток мовлення. Ехолалія є природним етапом, коли дитина вчиться говорити, повторюючи за дорослими;

-психічні розлади. Може спостерігатися при аутизмі, синдромі Туретта, шизофренії, синдромі Ретта тощо;

-неврологічні ураження. Виникає як наслідок порушень у роботі лобних часток мозку;

-стресові чинники. У деяких дітей ехолалія проявляється у стані стресу як спосіб самозаспокоєння або відновлення відчуття контролю.

✦ Функції ехолалії у дітей з РАС:

У дітей з розладами аутистичного спектра ехолалія може виконувати різні комунікативні або регуляційні функції:

💬 Як спосіб попросити певну річ

Зазвичай використовується відстрочена ехолалія, коли дитина проявляє ініціативу. Наприклад: дитина каже: «Ти хочеш спати?» - коли сама хоче спати.

✅ Як спосіб сказати “так”

Приклад:

-«Будеш пити сік?»

-«Сік».

? Свідчить про нерозуміння мовлення

Коли дитина не розуміє зміст питання, вона просто повторює його.

 Самостимуляція (стимінг)

Використовується без зв'язку з контекстом, не спрямована на спілкування. Дитина може повторювати фрази з мультфільмів або вірші, ходячи по кімнаті.

 Позначення емоцій

Коли бракує слів, дитина може повторювати знайомі фрази з мультфільмів чи казок, що відображають її почуття (наприклад, коли сумно чи страшно).